

EDITORIAL

Punte peste secole

Magistratura noastră Interpelarea domnului Nicolae Fleva (Camera de la 27 februarie 1887)

Partea I

[republicare din *România liberă* nr. 2870 din 11 martie 1887]

D-lor deputați, nu știu dacă un subiect mai util și mai interesant poate să fie pentru onor Cameră și pentru țara întreagă ca cestiunea magistraturei. Nu știu dacă toți cei ce au sentimentul respectului legii și credința că nu este nici o scăpare pentru drepturile fiecăruia decât în libertatea și independența magistraturei, nu știu, zic dacă toți nu se îngrijesc vezând situația care se crează acestei a treia putere în Stat; nu zic asta în ceea ce o privește pe dânsa, fiindcă trebuie să recunoaștem și aici că ea resistă pe cât poate, și luptă în destul cu toate loviturile care le primește.

D-lor, față cu gravitatea subiectului, simplele mele forțe nu pot răspunde pe cât trebuia pentru a pune înaintea d-voastre, tot ce se poate zice relativ la interesele ce trebuie să păstrăm pentru această instituție. Și apoi, nici îndrăznesc să mesor forțele mele cu ale onor. ministrului de justiție, cari, cu toți recunoaștem că are un talent deosebit, și cu atât mai mare cu cât d-sa are nu numai darul cuventului puterea lui, dar când se simte într'o situație false și în care n'ar putea să se justifice, ați vezut cu câtă abilitate știe să deplaseze lupta și

neputend răspunde la niște fapte anume arătate, părăsește defensivă și caută să răspundă și să sdrobească pe adversarul seu atacându-l. Eu l'aș ruga față cu mine să nu pună lucrurile

sub o zi false cum a făcut când a răspuns d-lui Maiorescu, care l-a interpelat asupra devastărilor făcute Presei. L'aș ruga să bine-voiască a răspunde dace are dreptate cu talentul său, asupra faptelor, căci eu de mai nainte declar, că nu voi răspunde la cestiuni personale și nici voi face cestiune personale; din contră voi căuta să fia cu totul calmul. Cu toate ce ve mărturisesc că această liniște de suflet cu greu poate să o aibă cineva când are sentimentul situațiunei triste în care s'a pus magistratura țerei, care este singura garanție a libertăței, vieței și onoarea cetățenilor.

Justiția în Stat este cheia boltei edificiului social, îndată ce cheia lipsește edificiul se derâmă. De acest adevăr era convins d. Stătescu la 1883, atunci numai senator, când a interpellat pe d. Chițu, ministru justiției pe acea vreme, că a reintegrat un magistrat destituit de d-sa. Cu această ocaziune, d. Stătescu spunea ca nu poate să rămână sub lovitura blamului ce pretindea să'i dea d. Chitu, sa treacă de un om nedrept și asupritor cu magistrații buni.

Și acest sentiment era, d-lor, continuă d. Fleva, un lucru foarte lăudabil; când d. ministru reintrase pe băncile Parlamentului, zicea că nu voiește măcar să se bănuiască ce a fost asupritor cu magistrații cei buni, căci în țara noastră nu trebuie să ne facem iluzii, separațiunea puterii rești de puterea executivă și celelalte puteri, putem s'o spunem, e numai teoretică; e foarte puțin tranșată, chiar onor. d. Stătescu o spunea cu ocaziunea acelei interpelări, că justiția nu e separată, cum ar trebui să fie de administrație, și dacă lipsește bumă voința, corectitudinea ministrului sau zelul seu pentru justiție, desinteresarea sa, și desinteresarea nu numai personală, ci dacă m'ași putea exprima așa, politică, în sensul de a lăsa justiția să se pronunțe în plină libertate, atunci justiția nu mai există, pentru că separațiunea puterilor în Stat, zicea tot nemuritorul Rossi, nu există decât atunci când se recunoaște că pentru judecători nu e altă regulă decât legea și conștiința lui.

D-lor, onor. d. Stătescu adaogă, vorbind asupra separațiunei puterilor:

“Osebit de aceasta, d-lor, întreb: nu este ceva anormal faptul acesta ca ministrul de interne să fie în același timp Ministru al justiției?”

Ce mai devine în fapt principiul separațiunei puterii judecătorești, principiu care deja nu este prea bine organizat în legile noastre?”

Se întimplase ca ministrul de interne să fie și ministrul de justiție și sentimentele

ce animau atunci pe onor. senator 'l făcea sa zice: Nu e ceva anormal ca ministrul de interne se fie și ministru de justiție? Ce ar trebui să zicem noi astăzi când vedem nu că ministru de interne, ci poliția ține locul ministrului de justiție? Și aceasta de multe ori fără știrea ministrului de interne. Ce mai devine în fapt, principiul separațiunei puterii judecătorești, care, cum zicea d. Stătescu, nu e bine organizată prin legile noastre?

Nu am avea în practică toate inconvenientele acestei armonii perfecte care se ridicase de guvern la înălțimea unui principiu de stat, și contra căruia noi am strigat atât de mult; căci sub densa se deghisa adineauri supunerea magistrației la bunul plac al administrațiunei?

D. Stătescu se ridicase contra d-lui Chițu numai pentru că era ministru de justiție și de interne în același timp. Interpelatorul de acum 4 ani a terminat discursul său spuind că speră că nu va fi nevoit să poarte doliul iluziunilor pierdute.

Vedeți dar, d-lor, că aceasta nu era numai o interpelareera în același timp o amenințare, că zicea: sper că veți ține socoteala de observațiunile mele și dacă nu, ve fac cunoscut că dacă nu veți ține seama de densele, mă voiu retrage la o parte și voiu purta doliul iluziunilor pierdute. Eu nu aprob sistemul acesta de a se retrage cine-va, el nu a fost niciodată nici în principiul nici în temperamentul meu, căci atunci când simț că un guvern nu mai răspunde la ideile mele, mă cred dator să mă pun în contra lui dacă aceste idei nu mai sunt respectate (Aplause).

D. I. Brătianu a dispuns d-lui Stătescu că nu poate să'și bage mâinile în albia unde se spală asemenea rufe.

D-lor, dacă pentru o simplă schimbare, pentru o simplă numire a unui magistrat, onor, senator amenința atunci cu retragerea sa la o parte dacă nu se va ține compt de observațiunile sale, aceasta, grație cerului, nu s'a întâmplat, fiindcă vedem că d-sa este astăzi pe banca

ministerială unul din stâlpii cei mai puternici ai regimului ce ne guvernează. Voiu protesta tot-d'a-una când el se va numi partidul național-liberal. El nu este partidul liberal ci este un partid, dacă partid se poate numi, o adunătură de interesați din toate partidele, li cari n'au alt interes, alt mobil, de cât a se perpetua la putere, cu toate mijloacele și cu ori-ce preț. (Aplause.) O zic negreșit în general, căci recunosc că sunt onorabile excepții, fiindcă ori-ce regulă are excepții.

Voiu zice dar că azi, după mine, nu mai predomină în partidul de la putere principiul numele căruia a venit, ci principiul dacă se poate numi principiu, acela de a se perpetua la putere.

Venind la cestiune, vă mărturisesc d-lor, că dacă ar fi fost vorba de o singură schimbare, cu greu m'ași fi hotărât se fac o interpelare, fiindcă de multe ori aprecierile relative numai la o persoană poate să difere, poate să se înșele cine-va; nu voiam să presint o interpelare de cât sub forma sub care cred că trebuia să se presinte înaintea Parlamentului, adică sub forma unui sistem de administrațiune. Dar când am vezut că nu este vorba de schimbarea unei singure persoane, când am vezut că este vorba de un sistem întreg de administrațiune în justiție, m'am crezut dator să protestez dinaintea d-voastre și să aret țerei ce s'a făcut și cu justiția după ce am arătat ce s'a făcut cu administrațiunea cu ocazia interpelării asupra alegerilor. Ziceam, d-lor, mai alaltăieri onorabilul d. Costinescu, când se vorbea despre finance: Ce? cu imosite și cu împrumuturi am venit noi la putere la 1876? Aceasta era programul nostru? Aceeași întrebare o fac, d-lor, în privința justiției. Ia să vedem ce se zicea în programul nostru de la Mazar-pașa unde erau iscăliți mulți, cari din nenorocire astăzi nu se mai găsește în mijlocul celor de la Putere.

În acel program se zicea că magistratura este pusă în atârănarea adminis-

trațiunei, că ea a încetat d'a mai fi a treia putere în Stat, și se da promisiunea că se va stărui cu neadormire ca densa să ajungă să fie independentă. Oratorul nu impută guvernului că de la 1876 până la 1881, când s'a făcut revizuirea, nu a îndeplinit promisiunea dată, pentru că politica exterioară predomină în preocupățiunile tutului; dar de atunci de ce nu s'a făcut nimic?

În timpul conservatorilor justiția nu era liberă dar nu s'a dat afară magistrații pentru opiniunile lor politice, probă este că mai mulți magistrați ș-au dat dimisiunea atunci ca protestare pentru cele ce se petreceau. Oratorul spune că au făcut opozițiune înviersunată guvernului conservator; astăzi putea să reediteze discursurile sale de atunci, cu mail mult succes chiar.

'Mi veti da voe dar să trec puțin această faptă în reviste pentru ca să aveți idee de de ansamblul lor și de cugetul cu care au fost făcute, și veti vedea că de astă-dată d. ministru al justiție a intrat la acest guvern și voește să stea nu cu condițiile de la 1883 dar cu condițiunea de a vedea cu ori-ce preț în cetatea Troiei, unde zicea d-sa că noi băgăm calul lui Ulise, căci calul a intrat de mult în cetate; căci știți că acest cal este astuția și corupțiunea (aplaude din partea minorității); ci în cetatea din care făcea mai bine se iasă căci cetatea este astăzi mai mult Sodoma și Gomora de cât cetatea Troiei. (Aplause din partea minorității).

Interpelatorul nu se simte jenat a vorbi de magistratură pentru că în tot-d'a-una a crezut de dator să sa să poarte răceala față de magistrați, fiind avocat și om politic. Dacă se va întâmpla să fie vre-o dată ministru, d-sa declară că după aceea nu va mai face pe avocatul.

Faptele sunt următoarele:

La R. Vâlcei s'a întâmplat un cas nenorocit: patru cetățeni ducându-se noaptea acasă, găsesc pe un individ, care era cunoscut de agent al administrațiunei,

la poarta unuia dintre ei. O altercație se întâmplă și acest individ cade lovit de un glonț. Nu se știe bine nici cum s'a provocat altercația, nici cum a pornit glonțul. Cu toate acestea, administrația pretinde ca toți membrii importanți ai opoziției să fie arestați.

Ei bine, d-lor, magistrat conștiincios se refuză, și îndată în noaptea aceea sau a doua zi prin telegraf, se vede destituit. S'ar putea zice până la un punct oare-care, că ministrul are asupra lui conștiința răspunderii, și distituind pe acel magistrat, a crezut că face un bine, de ce dar vă plângeți?

Ne plângem, d-lor, pentru că dacă un ministru are dreptul de a distitui, apoi ministrul nu are el dreptul de a lovi în persoana celui destituit, și că d. ministru a făcut aceasta, și că a lovit în onoare pe acel magistrat, aceasta rezultă din chiar raportul de destituire al d-lui ministru, în care se găsește ca motiv de destituire, nu necapacitatea, dar ineptia celui magistrat inept.

Cum? d-lor, inept un om care a servit țării neîntrerupt în curs de 10 ani?

Ar trebui să credem că toți bărbații noștri de Stat, toți miniștri de justiție, după timp, în curs de 10 ani câți s'au succedat la ministerul de justiție, au fost inepti, pentru ca toți să menție la postul lui pe acel magistrat, declarat astăzi de inept de către actualul ministru de justiție. Se mai pretinde că el era legat cu opoziția.

Ei bine, acel magistrat deși a fost destituit pe nedrept, el a tăcut, nu a zis nimic, nu a protestat.

Aceasta dovedește îndeșul că nu era legat cu opozițiunea; însă când s'a văzut insultat în Cameră de d. ministru de justiție, atuncea s'a ridicat și a protestat, și nu a protestat în contra dreptului și a facultății ce are un ministru de a distitui pe un magistrat, dar a protestat în contra insultele ce i s'a adus, în contra ineptiei ce i se atribue.

Si in adever, dacă acest magistrat a fost inept pentru că 'l-ați decorat cu

Steaoa României în anul 1884? Dacă a fost inept, atuncea de ce prin adresa cu nr. 4530 din 1881 a procurorului general al Curței, a fost felicitat ca un magistrat integru și capabil și invitat să mai țină și locul altora?

Cum acest om după 10 ani de serviciu, după ce a fost decorat cu Coroana României, după ce a fost declarat de procurorul general prin raportul său, ca magistrat capabil, după ce a fost lăudat în public, cum într'o singură noapte în noaptea omucidului întâmplat la Râmnicul Vâlcei, s'a schimbat ca prin minune și a devenit îndată inept, miserabil, și sub acest motiv justificați destituirea lui înaintea Parlamentului? Ce trebuie să credem despre o destituire în asemenea condițiuni? Nu ne rămâne să credem alt-ceva, decât că cel destituit nu a voit să participe ca magistrat la urile și persecuțiunile ce voia să facă administrațiunea, să bage politica în justiție și să fie instrumentul administrațiunii, în loc de a fi instrumentul legal. (Aplause din partea minorității).

Și mai vreți alte probe? Le-am putea lesne aduce. Ce s'a întâmplat în urmă? Se numește procuror unul din tinerii cei mai distinși, mai inteligenți, și fac apel la d. Disescu să o spună pentru ca eu nu'l cunosc personal, nu l-am cunoscut de cât prin recomandațiunea ce mi-a făcut-o d-lui. Acest tener, numit procuror acolo, se chiamă d. Procopiu. El n'apucă să intre în serviciu, și întâmplându-se să se cunoască cu un vechiu camarad al său de studiu, șed la masă împreună. Îndată primește o telegramă a procurorului general care 'i zice: Spune, pentru ce ai prânzit cu d. cutare care e din opozițiune, și justifiecă-te. (Aplause din partea minorității). El răspunde: 'Mi era vechiu amic de școală. Aceasta însă nu era de ajuns. A doua depeșă îndată: Ești destituit din funcțiune. Și a fost destituit numai pentru că a prânzit la masă cu un amic al său de școală. (Aplause din partea minorității).

D. ministru va încerca să se apere, dar nu va reuși.

Trec la Galați. Aici s'a întâmplat un lucru ne mai pomenit în anele justiției. Era un proces de presă înaintea juraților, în care era în cauză un partisan hotărât al regimului și pe care regimul voia să'l apere cu ori-ce preț, pentru că era unul din acei hotărâți de a nu da îndărăt, când e vorba de a servi pe guvern în alegeri. El scrisese un articol violent într'o gazetă și pentru care girantul fusese tras în judecată. Girantul, tradus înaintea juraților, se aperi zicând: lată, d-lor jurați, cine a scris articolul, aretându-le manuscriptul, chemați'l pe dumnealui. Acest domn era partisanul în cestiune. Curtea achită pe girant și chiamă pe autor în judecată. El însă nu se presintă înaintea juraților. Delictul era, se vede, prea evident, și articolul fiind scris cu mana lui se vede că 'i-a fost frică.

Ei bine, s'a mai auzit lucrul acesta, că atunci când un girant este achitat pentru că arată pe autor, acest autor să nu mai fie judecat de loc, pe motiv că a fost achitat girantul, și să invoace în favoarea lui autoritatea lucrului judecat? Ei bine, procurorul general a susținut înaintea curții cu jurați această teorie: să nu se mai judece autorul, de oare ce s'a achitat girantul și a invocat în favoarea partisanului autoritatea lucrului judecat.

Dar, d-lor, numai atât? Nu. Această excepțiune nu se poate judeca fără prezența prevenitului.

Ei bine, procurorul a trâmisi dupe densul în oraș ca să'l caute și să i se spună: Vino, d-le, nu ai frică, că te aperi procurorul. Și curtea a suspendat pentru această ședință, fecend pe jurați să aștepte mai bine de o oră și jumătate, așa că jurații perduseră răbdarea și începuse să protesteze că ce sunt ei la dispoziția prevenitului? În sfârșit prevenitul asigurat se presintă, el e apărat prin o hotărâre care primește această autoritate a lucrului judecat. Această hotărâre, ce e drept, am

avut satisfacțiunea să vedem că se sfărâmă de Înalta Curte de Casație și Justiție; căci, d-lor, acolo am ajuns să scape lumea de nedreptățile regimului, și trebuie să mergem cu toții să ne închinăm, înaintea acestei înalte magistraturi unde cetățenii mai găsesc apărarea lor în contra arbitrarului administrațiunei. (Aplause).

Ei bine, asemenea lucruri trebuie să aibă note de densele d. ministru al justiției, și cu toate acestea ce s'a făcut? N'am vezut nimic până acum care să dea satisfacțiune justiției ofensate, și întru cât toți stau la locul lor, lucrul s'a făcut negreșit cu autorisarea ministrului de justiție.

Mergem mai departe. La Turnu-Măgurele, unde știm cu toții ce se petrece unde în loc de atâtea forme zadarnice, ar fi mai bine să se dea un simplu decret ca administrațiunea de acolo e autorisată, în locul ministrului, să pue și să scoată pe magistrați fiind că nici un judecător nu poate sta, dacă nu e cu supunere oarbă prosternat la picioarele administrațiunei.

Ei bine, ce s'a întâmplat, d-lor, acolo în timpul alegerilor? V'am spus'o: Procurorul judecătorii de la Turnu-Măgurele au foost la dispozițiunea administrațiunei; judecătorul de instrucțiune a chemat peste 150 de oameni pentru delictul imaginare cu mandate necomunicate, și din care vă pot arăta ca model unul în care zice *Vino la cabinet că am sa să te întreb ceva*; în tocmai cum chiamă poliția în locuințele subterane și umede unde nu e uscăciunea pielei, când e vorba să se administreze celor întrebați oare-care corecțiuni.

Și, d-lor, aci vorbesc de la mine; vorbesc cu autoritatea unei anchete ce s'a făcut la fața locului; sunt cazuri grave, acute, unde chiar cei puternici se sperie și se vede că așa era și situațiunea de la Turnu-Măgurele, căci acolo, fără nici un motiv, s'au bătut cetățenii și s'au arestat 15 oameni nevinovați între care și aleșii

la comună cari s'au ținut în închisoare până s'a ales primarul, căci altfel ar fi fost majoritate în contra lui în consiliu. Oamenii, disperați, au reclamat procurorului general de aici, și pare că cei puternici îngrijași de situațiune, au transmis o anchetă, ca să vadă, pentru denșii, negreșit nu pentru noi, fiind-că noă nu ni s'a făcut cunoscut nimic, nicirin Monitor nici prin ziare cum stă situațiunea acolo. Și ca să poată descoperi adevărul, a transmis în concediu de sănătate pe prefect, să se caute în Italia, ca să nu fie la fața locului, căci alt-fel nu ar fi putut face nimic în fața lui nici procurorul Curtții, care mergea de aci să facă ancheta.

Ei bine, s'a constatat că plângerile oamenilor cari fuseseră bătuti, scâlțiați, loviți cu arme de agenții poliției, fuseseră puse de procuror la o parte și procurorul curtții le-a găsit grămadă în sertarul procurorului fără nici o urmare, după 20 de zile, și d'abia atunci procurorul de aici venind, a constatat acest lucru și a trimis acțiunea publică să-și facă cursul.

Ce mesuri s'a luat contra acestor magistrați fără scrupul? Nici una, fiind toți la locul lor și astăzi; lucrul s'a recut negreșit cu știrea sau tolerarea ministrului de justiție.

Venim la Buzeu. Trebuia un president în provincie, și știți cu câtă greutate un magistrat care șade în București se hotărăște să meargă în provincie; s'au întreat dar, dintre judecătorii de București, cine vrea să meargă președinte la Buzeu, fiecare a preferat să rămână mai bine judecător aici de cât președinte acolo. În fine, s'a găsit un judecător de instrucție, de aici pot să zic generos pentru binele justiției, și a zis: Primesc eu, și de și avea familia lui aici la București, se duce la Buzeu – toți cunoaștem pe acel judecător; ori pe unde a trecut a lăsat cele mai plăcute suveniri. Eu unul care ași fi putut personal să mă plâng contra sa, fiind că într'un proces al meu, m'a osândit, nu o fac fiind-că știu

că e un magistrat integru, și care trebuie să aibă respectul tuturilor.

Acest magistrat merge președinte la Buzeu, aci se vede ca'i ustură pe cei puternici în partea locului, împrejurarea că venise un președinte care nu era la dispozițiunea lor, și într'o bună ditnineață, în ajunul alegerilor, acest președinte, în timpul iernei, e permutat ca președinte de la Buzeu la Ialomița.

Aceasta până la oare care punct era chiar o degradare, căci de și Ialomița astăzi s'a ridicat la grad, căci are drum de fer, totuși până ieri era considerată ca un loc de exil, și el fusese mutat fără voia lui. Toți cetățenii din Buzeu și-au făcut datoria ca să însoțească la gară pe acest președinte regretat, și lovit numai în interesul alegerilor.

Pentru ce s'a făcut această permutare? Așa se recompensează și se răspunde la bună-voința magistratului, când acesta primește să plece din București, de lângă familia sa, să facă sacrificiul de a servi în provincie? Mi se va răspunde ce magistrații permutați au protestat contra interpretării ce s'a dat mutării lor, aceasta o știu, dar mai știu că unii dintre ei au fost împinși să facă aceasta; pentru că, d-lor, ei aveau o frică: A ceea că dacă nu vor protesta contra celor scrise în gazete, o să fie iar mutați de la noul domiciliu la altul pentru acest singur fapt de neprotestare.

Un alt judecător de ocol de la plaiul Buzelui numit de d. ministru de justiție și pentru mai multe reclamațiuni contra lui destituit, a fost numit iarăși acolo în ajunul alegerilor.

La plaiul Pârscov s'a numit ajutor un anume lăncu Niculescu, care a fost scos din poliție vara trecută după chiar intervenirea parchetului și a procurorului general; și după câte-va luni s'a numit iarăși ajutor de judecător.

Un judecător de la Buzeu a fost mutat judecător de ședință la Galați și nu a trecut 7 zile, același judecător de la Galați se

mută iar la Buzeu; aceasta s'a făcut negreșit după ce s'a închinat, după ce puternicii zilei s'au încredințat că nu vor găsi în el nici un obstacol.

Întreb: Pentru ce l'ați mutat de la Buzeu la Galați și pe urmă, după 7 zile, îl readuceți înapoi iarăși la București? Și când asemenea lucruri se petrec în ajunul alegerilor, puteți d-voastră să'mi dați vre-o altă explicare? La Botoșani se întâmplă conflictul care'l cunoașteți cu toții. Cine a fost vinovați în acel conflict? Împrejurările din urmă a dovedit'o. Botoșănenii au fost amnistiați și toți funcționarii administrației destituiți; chiar deunăzi am citit în Monitor depărtarea polițaiului care se vede ea a fost agentul cel mai aprig în conflictul ivit acolo cu ocazia alegerilor și care striga d'impreună cu procurorul să se dea în carne vie.

Polițaiul s'a destituit, dar procurorul care striga cu dînsul: Dați în carne vie, a fost înaintat acolo, judecător de instrucție.

Judecătorul de instrucție care era acolo de mult, contra căruia nu se zisese nimic până atunci, a fost dat afara noaptea și știți în ce condițiuni? S'a zis că era cu opozițiunea. Se vede că a ajuns să fie o crimă care se poate imputa magistratului care nu este de părerile guvernului.

Atunci întreb: Nu stăm mai rău de cât atunci când onor. dl. Nacu fiind judecător la curte era totuși tolerat și și-a dat demisiunea singur, când a vezut ilegalitățile ce i se fac. (Aplause din partea minorității).

Dar la Botoșani s'a făcut ceva mai mult; nu numai s'a depărtat fără motiv judecătorul de instrucție, dar s'a trimis acolo un judecător de instrucție de aici din București. Eu sunt sigur că el a fost trimis și cu instrucții.

Dar s'ar putea zice: Nu se poate lua un judecător din București să se trimită la Botoșani?

Poate că magistratul să fi primit el singur aceasta? Da.

Daca s'ar fi întâmplat cu acest magistrat ceea ce s'a întâmplat eu cel de la

Buzeu, ași fi zis că el a făcut un sacrificiu pentru interesele justiției. Dar el se vede că a zis: Me duc cu condițiune să mi se păstreze locul în București, căci îndată nu mai a fost nevoie de el acolo, a fost numit din nou la București. Întreb: Nu este aceasta o justiție ad-hoc? O reminiscență a acelei justiții pe care o condamnă Constituțiunea? Și aici nici chiar decorul nu s'a păstrat; căci îndată după amnistie a eșit decretul, care'l aduce din nou la București.

Este adevărat că a figurat doe decrete fiind că trebuia să fie forme cari să ascundă fondul, lucrul în sine acesta este.

Mai deunăzi am auzit de un domn Sofian că a fost mutat de la Iași la Bacău, care față cu legea de organizare judecătorească e iarăși un fel de degradare.

Ve mărturisesc că ved și aci sistemul care predomină de cât-va timp la putere; nu fac o imputare personală numai ministrului de justiție, este o imputare generală care o fac. Se comit fapte ilegale și în loc de a se face pe față și a se lua cu curagiu responsabilitatea lor, caută să se acopere, să se mascheze sub o aparență oarecare de legalitate.

Pentru ce l'ați mutat de la Iași la Bacău? Căci se spunea că este un magistrat foarte bun. A fost mutat fiind că nu le-a plăcut puternicilor zilei atitudinea lui, căci a fost corect cu ocaziunea alegerilor.

(Va urma)

Nota redacției:

Nicolae Fleva s-a născut la 4 august 1840 în Focșani și a decedat la 4 august 1920, Jideni, județul Râmnicu Sărat, astăzi comuna Podgoria, județul Buzău. A fost avocat, diplomat, jurnalist și om politic; membru marcant al PNL. Licențiat și doctor în drept la Universitatea din Neapole. Studiile gimnaziale le-a urmat în orașul natal, la gimnaziul particular al

francezului Mettez-Popescu, iar cele juridice la Iași.

A îndeplinit mai multe demnități publice: primar al orașului București (ianuarie 1884-aprilie 1886), ministru de Interne (4 octombrie 1895-15 ianuarie 1896), ministru al Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor (11 aprilie 1899-7 iulie 1900) în guvernele D.A. Sturdza și G.Gr. Cantacuzino, vicepreședinte al Camerei Deputaților, ministru plenipotențiar al României la Roma. Deputat în Reprezentanta Națională (1877), l-a interpellat pe ministrul de Externe, Mihail Kogălniceanu, cu privire la proclamarea Independenței României, determinând celebrul discurs al demnitarului în care a exclamat: "suntem independenți". Director politic al ziarului "Dreptatea", cu vederi

liberale, și redactor la gazeta "Alegătorul liber".

În timpul domniei lui Carol I a fost omul unor mari manifestații de stradă fapt pentru care a fost supranumit "Tribunul mulțimii", "Omul de pe baricadă" sau „Revoluționarul”. "Temperament clocoțitor, om de acțiune", cum îl caracteriza C. Bacalbașa, Nicolae Fleva a intrat în conflict cu primul ministru și a trecut la organizarea unor mari manifestații în vederea căderii guvernului. În noul guvern conservator a deținut funcția de ministru al agriculturii și domeniilor. Dintre scrierile sale cităm: "Prerogativele adunării deputaților"(1877), "Dare de seamă către cetățeni" (1866), "Misterele poliției capitalei" (1887), "Gheșefturile de la ministerul de război" (1888).